सर्व्वथा त्वद्विनेता च पापं नास्त्यत्र संशयः। त्यक्त्वेममाश्रमं विप्र गृही भव यतात्मवान्।
पञ्चयज्ञान् सदा विप्र कुरु यत्नपरो भव। ततः स्वर्गं परं गन्ता स्वर्गे हि सुमहत्सुखं।
एष श्रेयः परो विप्र जीविते चेत् स्पृहा तव। इत्युक्तवन्तौ धर्म्मात्मा श्रुत्वा विप्रो जनार्द्दनः।
उवाच च यतिं दृष्ट्वा प्रणम्यासौ सुभीतवत्। मा ब्रूतामीदृशं वाक्यं राजानौ मन्दचेतसौ। १५४९०
अश्राव्यमीदृशं घोरं लोकयोरुभयोरपि। को वक्तुमीशो मन्दात्मा यदि जीवेत् सबान्धवः।
सर्व्वथा काल एवायं युवयोर्म्मन्दचेतसोः। समाप्त आयुषः शेषो ब्रह्मदण्डहतौ युवां।
एते हि यतयः शुद्धा ज्ञानदीपितचेतसः। ज्ञानाग्निदग्धकर्म्माणः प्राणान् प्राणेषु जुह्वति।
ऋते वामीदृशं वाक्यं कः समर्थो ह्यनुब्रुवन्। सर्व्वथा ज्ञातमस्माभिः समाप्तमिह जीवितं।
चत्वार आश्रमाः पूर्व्वमृषिभिर्व्विहिता नृपौ। ब्रह्मचारी गृहस्थश्च वानप्रस्थश्च भिक्षुकः। १५४९५
तेषामग्र्यश्चतुर्थोऽयमाश्रमो भिक्षुकः स्मृतः। आस्ते तस्मिन्महाबुद्धिः स हि पुण्यतमः स्मृतः।
नोपासिता भवद्भ्याञ्च वृद्धाः सम्यग्विनीतवत्। ज्ञानं नाप्तं ततस्तेभ्यस्तथा चैवं वदेत कः।
अश्राव्यमीदृशं घोरं मया प्राणभृता नृप। किं करिष्यामि मन्दात्मन् मित्रत्वाद्भवतो नृप।
ज्ञानं यदाप्तं भवता गुरुभ्यस्तदत्र दुःखाय हि केवलं नृप। ज्ञानं हि धर्म्मप्रभवं यथेष्टं बलाद्धि पापस्य विधातरूपं।
युवां विहाय यास्ये वा पतेयं वा शिलातले। पिबे वाऽपि विषं घोरं पतेयं वा महोर्म्मिषु। १५५००
आत्मानं वाऽत्र संत्यक्ष्ये पश्यतां शृण्वतां पुनः। इत्युक्त्वा विललापैवं मा ब्रूतामिति तौ वदन्।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्व्वणि हंसडिम्भकोपाख्याने नवनवत्यधिकद्विशततोऽध्यायः॥ २९९॥
॥ वैशम्पायन उवाच॥ ततः क्रुद्धोऽथ दुर्व्वासा धक्ष्यन्निव तयोरसून्। एकेनाक्ष्णाऽथ दुर्व्वासा रौद्रेणाग्नियुजा सदा।
पश्यंस्तौ च दुरात्मानौ रोषव्याकुलितेन्द्रियः। कुर्व्वन्निव तदा लोकान् भस्मभूतानिमान्नृप।
ब्राह्मणं चक्षुषा पश्यन् सौम्येनान्येन केवलं। उवाच वचनं राजन् ध्वंसत ध्वंसतेति च।
द्रुतो गच्छत राजानौ किं विलम्बत माचिरं। न वां वचनसंभूतं रोषं धारयितुं क्षमे। १५५०५
अन्यथा वो महीपालान् सर्व्वान्दग्धुमहं क्षमः। किमतः साहसं वक्तुं कश्च शक्नोति मत्पुरः।
दर्पं वो लोकविख्यातः शङ्खचक्रगदाधरः। व्यपनेष्यति मन्दज्ञौ किं वा वक्ष्यामि साम्प्रतं।
तत उत्थाय धर्म्मात्मा गन्तुमैच्छद्यतीश्वरः। तस्य बाहुं समादाय हंसो नृपवरोत्तमः।
कौपीनं चिच्छिदे क्रूरः कृतान्त इव सत्तम। यतयोऽन्येऽपलायन्त दिशो दश विचेतसः।
कष्टं हेति वदन् विप्रो मित्रभावाज्जनार्द्दनः। न्यवारयद्यथाशक्ति किमिदं साहसन्विति। १५५१०
दुर्व्वासा सत्यधर्म्मस्तु हन्तुमीशोऽपि तं ततः। मन्दं मन्दमुवाचेदं हंसं डिम्भकमेव च।
शापेनाहं समर्थोऽपि हन्तुं राजकुलाधमौ। तथाऽपि न करोम्यन्तं यतयो ह्यत्र ते वयं।
यो हि देवो जगन्नाथः केशवो यादवेश्वरः। शङ्खचक्रगदापाणिर्गर्व्वं ते व्यपनेष्यति।
लोके तस्मिन् यदुश्रेष्ठे रक्षत्येव जगत्पतौ। युवयोः सर्व्वथा जीवः सुजीव इति मे मतिः।
जरासन्धे पि वां बन्धुः स च वक्तुं न चेच्छति। ईदृशं लोकविदितं स हि धर्म्मपथे सदा। १५५१५